Massе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРГАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ● ШИНАРА, 5 декабрь, 1978 шу. ● № 145 (5085). ● Мах 2 хенг.

ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГАШ ЧАКХДАККХА ШУ!

Дог гІоздоаха хьокхамаш

Біубенка къахьегашна шоай дерриг технико - экономически хьокхамаш гІа-іа тоаделн къахьегашна ба пятилетка хьоалаГІа шера Грозненски аметонокн заводе болхлой. Валовн продукци вра-хецера цхьаЗта ба пятилетка 106,7 процент хьоачапъ-ЙЙ цар. ПІлнаГІа лерхІачул совгІа арахийцаЙ цхьа миллионн 538 аз.ар сома мах.ьа тайп-тайпера продукци. Иштта техкхочачапъ-ЙЙ заводе коллективе продукци мах.ьа лаьхкарна паччахьалкхе план 8. Планал совгІа цо мах.ьа лаьхкаЙ цхьа миллионн 256 оазрн сом мах.ьа тоаварнн продукци.

Къахьегашна дика тоадаьл предприяте боахлоцна уьхх шера шоай техникс - экономически хьокхамаш. Къахьегашна оаарте ба лаьхкъера цхьаЗта бетта план 105,9 процент хьоачапъ а еш, соаг.на цхьаЗта бетта лаьхкачуьл 5,6 процент лаьхкъаЙ из. Цун чотагІа иийчьаЙ планал совгІа аре ме1 хийца тоаварнн продукци. Къахьегашна цхьаЗта бетта паччахьалкхен дикала Знак Йолаш арахийцаЙ 838 аз.ар сома мах.ьа виетон.

Уьш толамаш доахачн къахьегашна дика кхо в хьегаш, социалистическн хьоа хьалдаьзна хьалха латтаЙ хилар да белгалъйнІна ГІ Медный Яков Михайлович керте латтаЙ ресторантеЙ деше коллектинн Петренко Анатолий Александрович кулгалдеча Б-13 яха витаминашн арахецача цехе коллективн.

В. КОСТОЕВ.

КЕРДА ТОЛАМ

Керде къахьегаша толам бахьнаЙ «Грозненгро» № 1 йолча электростанцин ТЭЦ-ен кьаьнгІаЙолча предприяте, «Грозненгро» коллективо электрическнн Йолаелан аьнкарен дІахьІйтарен цхьаЗта бетта план хьалха хьоачапъ-ЙЙ.

Сийлахь-боккхача експлуатацие ГІаьхочачн шера експлуатацие дееЙнарг дееЙ-мехка турбина, цун низ шоаза дуккаГІа бе кьаьнарчул.

Цехан, участкан, сменаЙ, бригаданЙ коллективашта хьоа Ленинскн ГОЭЛРО плана 58 шу дисарен оперетаЙ ешна Дешнен сийлаллца кьаьнбахара тІехьа шерра социалистическн яхь яьржаЙ.

Къаьнарчуьл предприяте № 1 йолча электростанцие коллективо белгалдоахкъергде эгтара хьалхара агрегаташ болх бе полвилнІна 50 шу дисар.

Уьш социалистическн яхьа хьалхе лелаелн ба Ленинн орден ленинн электростанцин Колин Михаил, Станнин Анатолий, Иванов Лев, инженераш Мрыщук Николай, Усмаевский Феликс, ншитта кьмбарашн.

Х. СУРУДЖАНЦ.

КОМСАШ ДІАКЪОВЛАШ БОАХК

Еккан латтача денеоХ биза пайда а ешаш, сихбенка комсаш дІакъовлаш ба «Озерный» совхоза болхлой. Деннан доаГІа шераГІа яржаш лаТТ царгна ниъе социалистическн яхь. Эгтара пьаьхІа 102 теГІарга тІа из культура дІакъаЙ. ЙьиЙ Кадыров Ахьмад керте лаТТа бригада.

Къахьегашна оаарте къахьегаш ЙьаГІоаГІа механизаторашн Бисултанов Сайт-Мухьмадн Дарбешов Кадбеш. Деш норма 140—150 процент хьоачапъ-ЙЙ цераГІ хІаЙаре. Цун сийна ЦІе бейраяк уьрагІа хилийтаЙ совхоза центральнн усадьбе. ПьоллаГІчеш хьоаГІгеш отделенеш.ца ерриг комсаш дІакъаЙла ЙьаЙ. ХІаиз совхоза ерриг техника хьоаГІаГІга отделене комсиЙ бешамашна уьш балхан деш я.

М. ХУМАДОВ,

Надтеречн.н районе ра-йонорганизаторо.

Сучиевскн районе Кирова ціерагІча колхоза механизаторашн ціаьнаЙ ціаьнаЙ техника тоавеш ба уьх девошна. ИнГалгІа ціерагІча техника тоаеш ба уьх деш

ХАДДАНЗА КЕРДАДАРАШ ЛЕХАШ

Производства эффективности баяха дицалн лакхьяра тіаеіергта къонсан лоаттаберча Грозненсан локомотивин ремо хіара болллочо пийна хьалхашна оттадав деккар да керттерча производственнан фонр. Хьаьа баьсна пайда иьсбетта. Цу гуйлахка тіедерзадь балхан деи е ремонтинн локомотивнин бригаднн. Керттердер да тепловозашна ремо пайда эцар. Ремонтинвана тепловозашн ремонт еш кийчьо, хіаьта локомотивин бригаднна цунна ремонташ боьхана моьхьан діа-ьюа хлуьхь.

Рейсагіа арахьана тепловозашн эха хьовзан да хилийтара шоаш еш йоьа ремонт дикен тіеэдикен мара ца яр да ремонтчиншта хьалхашна лаьтта керттера декор. Из гуйлахк дизза чаьхдикена ціерташ да дело слесарашн, парех 70 болллочо социалистическн декларацн тіаьнца В. И. Ленина 110 цу дузаьн денга лиьа шера план хьоачаньо.

Царгіа юкъе хьалхалаттачарех цаі аа подъемчнин йоькха периодическн ремонт еча сеча слесарь, ужаьа 34 шера белх дер. Цу ворк хьалхаьчна ветеран Васюгина Анатолий Николаевич. Хіаьа 1980 шера январь бетта ма-лендарагіа хьалхаьгаш аа ю. Карагідаьхнчоч хіоачаньба а да Іеш, тіа-тіа ший хьалхьгана толамаш тоьдара доьа кердадарашн хадданза лохаш ва из.

Теплоовза фланцашта опрессеэна яра болх дукха да діайоьдаш лаьнн болх бе. Дукхача шерашна творческн дукха балхан дир ю хіоачамбоьаьр діадакна ціерташн, цох хіаьа хулдадаьр. Хіарахьена дела Іаьхьаш дар діайоьдаш йоьа хан хьаьхьгашн дукха хіара Цун совгіа фланцашта опрессеэна еча хіддаьна ма-хьегаш вар шиъ-хьоъ саг.

Слесарь Анатолий Николаевич кийч а яь производствера хькьебоьлайтер цу фланцашта опрессеэна яра йоьа приспособлени. Масеи минут ялаелоа дукха хало а йоьаш иоачашбу из болх. Дукхача шерашна хьалгіа бола болх дорхіцан бар тепловоза мертера вентилятора декор. Из гуйлахк дизза чаьхдикена ціерташ да дело слесарашн, парех 70 болллочо социалистическн декларацн тіаьнца В. И. Ленина 110 цу дузаьн денга лиьа шера план хьоачаньо.

Царгіа юкъе хьалхалаттачарех цаі аа подъемчнин йоькха периодическн ремонт еча сеча слесарь, ужаьа 34 шера белх дер. Цу ворк хьаьхьгана ветеран Васюгина Анатолий Николаевич. Хіаьа 1980 шера январь бетта ма-лендарагіа хьалхаьгаш аа ю. Карагідаьхнчоч хіоачаньба а да Іеш, тіа-тіа ший хьаьхьгана толамаш тоьдара доьа кердадарашн хадданза лохаш ва из.

«Хіара балха дешна — ликвла Знаньі» яхча деиаэдіаьнца ворк социалистическн яхь я йоьрзаь, хьинар кхо ца деи хьаьхьгаьча Ростов-Ніалгіай гіишлошьчьа управленне Грозненсан вагонн ремонтн-керттуьгай завода болллочо толамца иоачашн тіехіхоачашн ю пятилетка иьхоалгіа шера планн тіаийна социалистическн декларацн. КПСС ЦК нойбрьсан (1976 ш.) Пленуме КПСС ЦК Генеральнн секретарь, СССР Лакхьаьрча Совета Президиума Председателга новъьсотн Л. И. Брежнева яь докладн СССР Лакхьаьрча Совета сессе материалашн чіоагіа кьоабаллаь тіаийнача дар хьы тіа а хьинар айдаь кьхьаьг уьн дехкоаьна.

Завода цохаьта юкъе лаьрхача социалистическн яхьа массаза а сеина хьалха латтг Ибрагимов Мурса Муртал-Іалиевич керте латтача шолагіа аьшкабетона конструкце иеча хьалхашна. Товарищ Ибрагимов Мурса а драхецера цхьаьтта бетта планн 102,5 процент иоачашьгаьй цо. Планагіа лаьрхічуьл совгіа ярахіцца сеча болллочо 60 ярар сона мацка тайп-тайпа продукци.

Дикка тоаьдьл цар уьх шоаш технико-экономическн хьокъамаш а. Арахецача продукцера діайоьдн мах лоьхьарх производствена хоьдьдьл итташ эцарш сомаш. Кьхьегамга оьсарле лаьхьяра задаин соаьхьа уьх хана химичуьл 8,3 процент лаьх а еш, из лаьхьара чоагіа хийтьйьл уьх шера аланал совгіа яра мел хийца продукци. Арахецача продукце дикал хьоастаеш йоьла пхе бальнн системагіа кьхьегача цар аннне тіеэкхоачашьйьл цу хьаьхьгана оттаь заданн а.

Кьхьеста дикн кьа а хьеаш, ужаьаьлн доахьаьчна. Цо дакъа лаьцарнен социалистическн яхье хьалха латтаьн хьоачашьгаьй цо. Планагіа лаьрхічуьл совгіа 102,5 процент иоачашьгаьй цо. Планагіа лаьрхічуьл совгіа болллочо 60 ярар сона мацка тайп-тайпа продукци.

Дикка тоаьдьл цар уьх шоаш технико-экономическн хьокъамаш а. Арахецача продукцера діайоьдн мах лоьхьарх производствена хоьдьдьл итташ эцарш сомаш. Кьхьегамга оьсарле лаьхьяра задаин соаьхьа уьх хана химичуьл 8,3 процент лаьх а еш, из лаьхьара чоагіа хийтьйьл уьх шера аланал совгіа яра мел хийца продукци. Арахецача продукце дикал хьоастаеш йоьла пхе бальнн системагіа кьхьегача цар аннне тіеэкхоачашьйьл цу хьаьхьгана оттаь заданн а.

Анатолий, мистераш Хамиев Ахьмад, Макаренко Алексей, кьиьбараш. Цар тийна-ца реаргіаьтарх предложенеца торо хилийтаь подъемочни ремонт еш аьа процентга йоькха периодическн ремонт еш аьа процентга тепловозашн ремонташ ремонтаьчарехь. Подъемочни ремонт яра наччахьалхеен плана 103,5 процентга йоькха периодическн ремонт яра заданн 110 процентга иоачашьгаьй. Кьхьегамга ремонтаьчарехь мотт бетта ваан 109,7 процент иоачашьгаьй а еш, ремонт яра діайоьдаьр плаиагіа лаьрхічуьл 7,3 процент лоьдир.

Депо кхьмболна новаторца санна А. Васюгина кердадаьр методашн приемашн, прогрессивнн технологическн процессашн производствена хоьхьедьдьлаьн. Цунна болла говзаьл лаьхьеш. Цо кийч а еш тайп-а тайпара технологическн приспособленеш болла кьхьеьхьулаьш яьштіеьхьоьдлийт графиная хьалха бувлаьп пхе иеча задаин иоачашьгаьй.

— Тха балха тіа керттердар да тепловозашта еш йоьла ремонт ма-мотта диьлагіа хьийтаьр, — йоьа А. Васюгина. Денора уьх керда болаш санна аьрадьйьча, ньаьхьгіа доллаьн пхьаьна хьоьмаш ца хулаш уьх болх бен чилча чоагіа дета тоьм хуьл тхоьа.

КПСС ЦК нойбрьсан (1978 ш.) Пленуме КПСС ЦК Генеральнн секретарь, СССР Лакхьаьрча Совета Президиума Председателга пов. Л. И. Брежнева яь «Йоьхьаьлгіар ньаьа, аьлхьа уьх тіеэхьарча хьаь шера дьаьлю вай доьхьа ньиъ — ма новъьсотгіа, нийса, ленинсан ньиъ хилларх болх тешам дезаьча чу да боссаш ваьа йиш яьі». Цу денкъаьа ньы тіа а хьинар айдаь кьхьаьгаш да депо ремонтаьчарехь.

Ф. СУХАНОВ,
инженер.

Тоаде деза гІулакхаш

Назранонсан мельзавода коллектив социалистическн яхье я ньаьна кьхьегаш я. Коллективна хьалхашна латтта денкъаьан иоачашдарца болллочоьтеен гІулакхерча мастера Ахьмадов Ислам а, ахьетама а болх чаьхбаьккхаб. Продукци мацкьна яьстіарца — 101,2, ньаьхьегаш сесарле лаьхьяра — 103 процент.

Отчет еча совгіа ленинаьнца Лайпанов Ислам а, ЦК КПСС «ленаьна мишидаьт воьа Аушев Іьаьн. Хьаьнаре кьхьегаьнца, ньаьна Іьмергіан Гаджи Идрис. Оборудованнаьн ньаьна, ньаьна Іьмергіан Гаджи Идрис. Оборудованнаьн болх ца бен латтаьн моттаьт хьинаьца цар бенкъаьн пІеьхьга а. Иштта дика болх бен хьаьхьгаьн. Комсомолан Хазбиев Абубакар кертс латтаьн механическн цеха коллективе а.

Цьаьбаьхьа, массанаьна а иштта дика лелаш ГІулакхаш.

Социалистическн деаьхьаьрашн ТІаийнача дьаьнна ГІулакхерча дьаьнна ГІулакхерча дьаьнна хет уьхьаьрча цьаьболча партийнн, профсоюзнн, боьхана кулгалхочта. Из ньиъса дац.

Социалистическн яхьа ларде ахо принцип хиннаьнца: карагідьаьнарн яІаьш дистарн, уьх шерра діадоьдийтеш, керда, деиаэдіаьнца опыт діа-ьюа эцаш хиларх.

Цу хьаьхьеьха фу ду заводе? Социалистическн яхьа а ньаьна кьхьег яьаш я технологическн крупа йоьаьеп цоьхаш, кьаьст-кьаьстера бригадаш. Хьаьстенаьн уьх тіа Діаьхьо хіара сменагіа аьрхийна продукци а бетта баьс болх а. Цу чаьхдоьаьн планонан отдело итогаш а йийн ньаьна мотивьаьнна бригадаьнца аьчан премеш теш.

Октябрь бетта крупа йоьаьчна ньаьна хьаьхьгана ГІулакхерча планн тіаийна социалистическн декларацн. Цьаьбаьхьа, администрацца, партийнн, профсоюзнн ньаьна ю толам баьккхарца даьхьаьла ювцаьнар цеха коллективе.

Кьаьстера дика кьа а хьеаш, ужаьаьлн доахьаьчна. Цо дакъа лаьцарнен социалистическн яхье хьалха латтаьн хьоачашьгаьй цо. Планагіа лаьрхічуьл совгіа 102,5 процент иоачашьгаьй цо. Планагіа лаьрхічуьл совгіа болллочо 60 ярар сона мацка тайп-тайпа продукци.

Дика тоаьдьл цар уьх шоаш технико-экономическн хьокъамаш а. Арахецача продукцера діайоьдн мах лоьхьарх производствена хоьдьдьл итташ эцарш сомаш. Кьхьегамга оьсарле лаьхьяра задаин соаьхьа уьх хана химичуьл 8,3 процент лаьх а еш, из лаьхьара чоагіа хийтьйьл уьх шера аланал совгіа яра мел хийца продукци. Арахецача продукце дикал хьоастаеш йоьла пхе бальнн системагіа кьхьегача цар аннне тіеэкхоачашьйьл цу хьаьхьгана оттаь заданн а.

Цо тайпара, ислам хьаьхьларех дате доаиаш нийсдеиа цьаьхьга хіаьа ислам дагаьна. Цо ислам ньаьна ньаьна, сиьвенна хинна уьх племенаш біарчуьча цхьаьн центрана гонаьхь віашагіа а ньаьна, цоьхьа кьаьнн гаьна хьаьхьалхе — халифат — ньаьйі Іарбаьна. Цудухьа цьаьа Іарбаьна доаиаш дац цу хана Іарбаьна юкъе ньаьна ту хуьшьмех К. Маркса мусульманскн революцн аьлар.

Ислам юкъеБеалаьчьа шоайла ньаьна ньаьна хьаьхьгана родоьн общинаш а йоьаьн ньаьаЙ Іарбаьй племенаш, корта бетташ дуьхьга даьлаьш, цхьаьбаьлаьн цоьхьаьй цхьаьн хиннаьнца. Юкъеьрчча біаьш пе-ренаьнарча Іарбаьй дуьхьга историкашца Белаьаре, Ибн ал-Асира, кьхьчар ладу, ньаьна мехкашца бесьхьга гІаьрхоьшца дагастаьнца мел чІоагіа дуьхьлаьн ньаьн ньаьй, Іарбаьй ньаьоодоьдаьна ньаьнан ньаьн ньаьна ньаьна ньаьна

МІШТА ЖХОАЧАШДУ ТІАЙЙЦА ДЕХХАРАШ

ЕРРИГАЧА ТОРОНЕХ ДИЗЗА ПАЙДА ИЙБУ

Грозненски районе метел, республике а эгтара бокхкагІчаркх цхьа боккам ба Ленина цІергІа колхоз. Эхарш гектараш оахлан доле лаьтта, шиъ доэханен цаІ хьаькхийчин кІо ферма я цун. Боахама керттера лостам шурен дулхи лаьттан ба. Баьхьа, цул совгІа колхозхоша шоай кхаьнка хьалхедуьйна, хьажжийаш, бамцадараш, жьаьйла культураш.

Белгалдаккха доагІа интагІа пятилетка йолаелча дена хІара шера кхаьнарех хьайбаьнарга йоала продукци дукхагІа а, дикагІа а хулаш хилар. Масала, пятилетка хьалхарчу шера колхозе хІара гектара тІаьра юкъера лаьрхІаьча 19,2 центнер ялат даьккхар, цунца гурахьа дувар — 20 центнер, хІаьта фуалькхе хьалхийн 19,2 центнер даьккхар. Уьш шера дерригА тайна ялаташ лаьрхІаьча гектара тІаьра 28,2 центнер даьккхий юкъера лаьрхІаьчу, цунца гурахьа дувар — 29 центнера фуалькха хьажжийн 31 центнера а йоаьккхан. Задани 20 центнер яр.

Паччахьалкхенна Дієнна хьажжийан гибридин яр. Діе фуна лаьрхІа республике дикагІйоалл діе а нийдар. Плак 600 тонн йолаш 856 тонн діаелар уьш.

Эггара дукхагІа хий ца дуллача лаьтта гурахь дийна ялат нжедир Кайсев Ширванс кулладена йийлагІйа бригадан Гентара тІаьра 15 центнер яккха плак йолаш 465 гектараш хІаьрне тІаьра 35,2 центнер яІан — цунца ялат йолаелча 22 центнер мукн бакхкхар. Иштта кжейир гороха сеен а. ПлагІа 10 центнер гектара тІаьра яккха йоаІаьча сон 12 центнерн горох 19,6 центнера яьккхий. ХІаьккхан саина дина ялат діе фуна лаьрхІа йола гороха сеен а.

Цераш яха йоаІаш дика болхІеч дукха ба боаламе. Бригаде кхаьстта болх дика бир трактористаша Эсмуранов Асус, Гичкаевар Жамарзаси Хозбулатен.

Колхозе тІехІола хьажкий хьункъам бакхкийб Шахтамиров Наурби керте латтача бригада трактористе. План 35 центнер яккха сеана хий дуллача лаьттан 130 гектарех хІаьрне тІаьра 57 центнер яьккхар цар. Из беркате ГІулаькх дена тІехІолаш чакхбаьлар трактористаш Маковеев Петр, Самрилов Дени, Карнаухов Александр, Хамбулатова Сазу.

Ца хьоайча нийса хуриг-дац ченашш дика дахьа йола бригада а. Цун бригадир ва Сухотько Михаил Осипович. ХІама да эшшаш план шоаьа ялаелча, цунца ялаелча, задани 10 центнер йолаш 250 гектараш хІаьрне тІаьра 19,3 центнер генарашш даьхар. Шоаш ала ца деш кхаьнка хьаькхеташ чакхбаьлар трактористаш Натаев Ширванин Набоков Михаилан, иштта болххой да Ессадурбова Мариэн Исламова Аннен.

Ер пятилетка йолаелалла тІехьабусаш боахам бар ва колхоз. КІезнга хьаькхар ялаелча ялат. Ф1у бахьан да иштта лоаьцаьча хаьа шук кхаькка хьаькхьан лаьхьбаьна, аьмин хьаттаче, колхозе председатель Емельянов Алексей Михайлович кертерчя экономиста Добриев Исламен йоах:

— Из да эггара хьалхарчу девьхе юртара вахар дезаш боьла специальнсташ тхона лаьа магар, дас сайна, дог лоаьцаьна цаІ кхаььегар, лаьттаьгара дукхагІа бернат хьаьрдолла наьъашш лаьа хар. Царгара дІадоладелар дерриг ялат.

Цул совгІа, агротехника лаьрда тІе дІадоладер хиннча культураш кхеллаш: лаьтта а алар, кийсаьр, боарменгІа минеральнин органичесни удобренеш яхкар, хий дилар, кхьдарш.

Ялат, ца ма-хиллара, юртта боахама юрта ба. Цох тийша ма-дий хьайбаьш дебаьнгІа а царех боаьа пайда даьккхьелгІа а.

Даьккхьа хьоьжаьдь яьхилгІа, ма-хиллара, шурен дулхи даьккхара лостам болаш я. Фу толамаш даьхад колхозхоша хьайбаьккхара йоала продукци дукхагІа яьккхара даьккхьа?

ХІара Іаттагара 1976 шера 1926 килограмм шуре яьккхар йоаьа колхозе. ХІаьта уьш шера итт бетта 2160 килограмм яьккхий шера план 2150 килограмм йолаш. Из бахьан долаш паччахьалкхенна шура йоьхкара кхаьнка шера план 26 июлен уьш шера яр итт беттан хиллачийнгІ.

Итт бетта 400 тонн дулх діаделнай. 1976 шера діадена дерриге дулх 172 тонн мара ца хиннача.

Юкъера паччахьалкхенна кхаьчча даьккхийна цхьан бежина дийнахьех буса тІаьккхет 292 грамм—пятилетка хьалхарчу шера хиннечуьнгІа цунца. Уьш тунхоьбаьна хІара хьаькхийна Іаьккхет 275 грамм дулх.

Иштта лаьхьеннад хьаькхечча даьккхийна дебилгІа а. ХІара бахьанна 1976 шера тІехьара уьш шера хьаькхеьлда 78 Іаьса. 1976 шера 64 мара кхеьлдаьр. ХІаьта йьхкача 100 хьаькхана тІехьара хьаькхийчІ 1064 хурсн пятилетка хьалхарчу шера кхаьнка хиннечуьнгІа цунца дукхагІа.

Уьш толамаш даьхад эгтара хьаькхарча ярІаннна хьайбаьнга йоаьаьх да хоьнна а доаьа а доаьа яьх боахаме оттаьдеча хьаькхийнаьхьарах, ккоачамбаьлга доаьхьар хилийтаьхьа.

Масала, уьш шера хІама да оштаьш шоьаа дукхагІа Іалаьшьхьа сенаьк, вешта аьлча. 2250 тонн хилла йоаІаьча 4220 тонн я из. Ккоачам хиллал Іалаьшьхьа хьидола доаьхьарш а.

Хьайбаьй боахаме эгтара дикагІа толамаш даьхад Тчмаев Муслим бригадир воа-чаьнгІа. Царех ба слесарашш: Гажиев Мовш, Котикова Шарийат, Кортоева Хьулимат, Цороева Золдасхан, Курнева Іаьшат, Пличева Радимхан, бригадир Имагоаьнга а. Цунца тІехьалаьттаршта юкъе. Кхьаьста чІогІа хоьхабеннаб из халифаша Османен (644 — 656) йаьлаьсн (656 — 661) ломе дечча хана, хьаьста из бахьан доаьна цаІ халифат политическин Позарашта сиьленнйн, Іарбий халифата историе Іаьрхьа хилашна а лаьттаьй дисгустическин ялоьсеан. Юхьера а, из кьоьсеан бахьан доаьнн шоьстан а хинна — суннинаьнгІа шиннаьнгІа — бечаьнаьнгІа ислам. СуннинаьнгІа бахьанаб халиф Османа тІехьалаьттаршта, шиннаьнгІа — халиф Іалийен тІехьалаьттаршта. Нагахь санна суннинаьш юхьхьаьнга дена хьайоаІаьчІа ислама тоьшшен тІа бисабаьте, шиннаьнга «бакъе» тигаьнг Абу-Бакра (632 — 634), Іумара (634 — 644) Османа Халифташ, ниначІа Іалийа шоьй бо дедла уьсурпаторан лаьрхІаб цар ун. Шиннаьнга йьхад зоьхнин Халиф хьаьа воагІаьн хиннар Іалийа — Мухьаммадан дахьенний воІн яйцин яр, из эггара хьалхарчу шиннаьнгІ ислама ломшен тІа бисабаьте, шиннаьнга «бакъе» тигаьнг Абу-Бакра (632 — 634).

ТХА ИНТЕРВЬЮ

ХАСТТА БАХАЧА НАЬХА ЕРРИГСОЮЗНИ ПЕРЕПИСЬ ЕРГЬЯ

1979 шера 17 январе Йолаг-гурта ший мехка бахача нахта Ерригсоюзни перепись. Іаломате бокша политически а хилхьа бахьанна а лоархіам бо пеш Іулаг да ие.

Переписе матеранех шарца пайда эцарга карора а перспективе а хилхьобазма планаш уттаяр а дуккеш тайпарчо Ішмаг-тохкаме Балаеша, цирех хургда советски Іаьдал латтача шерашка коммунистически партс кулгеран а цер Іоцца а ваьлаьо Іалаьмате доккий толамаш хьакьхьар.

Бахача нахь перепись ара Іулаьца республике кийчо аьмта ю дуккар дийкар тах корреспондента статистическо управление начальникгара П. А. Гребенщиковгара.

ХАТТАР. Мелаге кийчоь бегаш да хІаьа республике городашкеи юрташкеи дерш!

ЖОП. Бахача нах перепись ара кийчо ечо эттара бахьтохкамагІа йола этап хьаІаьхьаьчаІ — бахача нах переписе ю кхаьрах Іомаьр. 1 ноябрь Пакхачапаьр чакхдаьккхаьр переписе отделий заведующий Іоьмаьр, инструторашца тІаьхьоьмаьхой, счетчикашца хьаьрикер Іоьгіаьри.

Цьхьолагіа ноябрь тІаьхьамаьлехь чакхьвоьдаг переписе отделий заведующий Іомаьра курсеш. Уж 70 саг ва ранг ресурсашца. Октябрь беттА тха дийнаьхь кхаьл потокех Іомаьйр цер бахача нах переписе кийчо ярех чакхьвоьдаг программ. Переписе пистаьш бахача нах переписе практически яздеш кийер ший.

Ноябрь беттА дийнаьхь 20 сагал Іоьмаьгіа Іоьаьчча группашка из программа Іомаьш кийар переписе отделий заведующий цер Іоьчийн розера, инструкторий - контролерий розера а чуоаьш. Ноябрь беттА Іомаьбаь берриг нах 500 саг вер. Из переписе кадрашца Іоьлаьгіа заяно я.

Переписе юкъяьра звенон кадрашца — переписе отделий заведующий Іоьчийн инструторашца - тІаьхьоьмаьхойн — Іомаьбаьр Іулаьнг лаьхьача организацийнан бохьаьнна чакхдаьккхаьр Гудермесан, Наурин, Ножай-Юртан, Шаьлин, Старопромысловскин, Ленинскин районашца.

Декабрь беттА Іомаьбе беза переписе эттара дукхаьгіа нах юкъе йола кадраш — счетчикаш. Уж республике хьо эзар соагіа саг ва. Из Іаьлаьмате бокха болх ба. Де дезар да хІаьа счетчикаш переписе лаьхьа тІаьхьа переписе хьаьлаьо доккий документашца хьаьрга порядок кІоьмаргіа Іомаьйтар.

Курсеш болх беш йолча хаьна цер практически яздерзе гІаьрнеса документаш. Уллаьа белгалдоккха деза, хьаьтІаьгіа переписе хьаьна хиннарел чоаьнгіа хургхьнер, цо кьаьстта ца лаьхьо переписе ерриГсоюзна персонала тІаьлатта бехьтохкам.

ХІаьна турграйна переписе пайда эцарга переписа материалаш хьоьстеш электронно-вычислительни машинашца чакхдаьккхаьр переписе хьаьлаьо, цудухьа переписе пистаьш хьукъаьчча хаттарашца доне жопаш дилла а яздеча тайпара доцаш грамотеш метта тайпара яздерзе счетчикашца.

ХАТТАР. Кхы малаьгіа переписе кийчъьра дола тІулаькхан чакхдоахкарг декабрь беттА?

ЖОП. Кадраш Іомаьрзал соагіа декабрь беттА ткъеза а кийчъе а ова уж шера февраьлгаьр беттаьнна уттаьаьн корреспондента статистическо управление начальникгара П. А. Гребенщиковгара.

ХАТТАР. Малаьгіа кийчоь бегаш да хІаьа республике городашкеи юрташкеи дерш!

ЖОП. Бахача нах переписе ара кийчо ечо эттара бахьтохкамагІа йола этап хьаІаьхьаьчаІ — бахача нах переписе ю кхаьрах Іомаьр. 1 ноябрь Пакхачапаьр чакхдаьккхаьр переписе отделий заведующий Іоьчийн розера, инструторашца тІаьхьоьмаьхой, счетчикаш хьаьрикер Іоьгіаьри.

Цьхьолагіа ноябрь тІаьхьамаьлехь чакхьвоьдаг переписе отделий заведующий Іомаьра курсеш. Уж 70 саг ва ранг ресурсашца. Октябрь беттА тха дийнаьхь кхаьл потокех Іомаьйр цер бахача нах переписе кийчо ярех чакхьвоьдаг программ. Переписе пистаьш бахача нах переписе практически яздеш кийер ший.

Ноябрь беттА дийнаьхь 20 сагал Іоьмаьгіа Іоьаьчча группашка из программа Іомаьш кийар переписе отделий заведующий цер Іоьчийн розера, инструторий - контролерий розера а чуоаьш. Ноябрь беттА Іомаьбаь берриг нах 500 саг вер. Из переписе кадрашца Іоьлаьгіа заяно я.

Переписе юкъяьра звенон кадрашца — переписе отделий заведующий Іоьчийн инструторашца - тІаьхьоьмаьхойн — Іомаьбаьр Іулаьнг лаьхьача организацийнан бохьаьнна чакхдаьккхаьр Гудермесан, Наурин, Ножай-Юртан, Шаьлин, Старопромысловскин, Ленинскин районашца.

Декабрь беттА Іомаьбе беза переписе эттара дукхаьгіа нах юкъе йола кадраш — счетчикаш. Уж республике хьо эзар соагіа саг ва. Из Іаьлаьмате бокха болх ба. Де дезар да хІаьа счетчикаш переписе лаьхьа тІаьхьа переписе хьаьлаьо доккий документашца хьаьрга порядок кІоьмаргіа Іомаьйтар.

Курсеш болх беш йолча хаьна цер практически яздерзе гІаьрнеса документаш. Уллаьа белгалдоккха деза, хьаьтІаьгіа переписе хьаьна хиннарел чоаьнгіа хургхьнер, цо кьаьстта ца лаьхьо переписе ерриГсоюзна персонала тІаьлатта бехьтохкам.

ХІаьна турграйна переписе пайда эцарга переписа материалаш хьоьстеш электронно-вычислительни машинашца чакхдаьккхаьр переписе хьаьлаьо, цудухьа переписе пистаьш хьукъаьчча хаттарашца доне жопаш дилла а яздеча тайпара доцаш грамотеш метта тайпара яздерзе счетчикашца.

ХАТТАР. Кхы малаьгіа переписе кийчъьра дола тІулаькхан чакхдоахкарг декабрь беттА?